

Latweefchu Awifes.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 31. Zettortbeena 30ta Juhli 1831.

No Birschumuischas.

Muhfu seens irr schkuhdös, muhfu rudsi irr noplauti, Deews muhs schogadd irr swehtijis! Rudsi bija leeli un beest, lai Deews dohd, ka tee arri raschigi buhtu. Bet ar waffarajem pee mums sliktaki stahw. No leela un ilga karstuma un faufuma tee fakalst lauka un mums ne neffihš dauds preeku. Meschi wisapfahrt degg un duhmis aptumscho fauli un eeleen istabas un mahjas. Rihds schim pee mums, paldees Deewam, ar wesselibu wehl labbi eet, muhfu draudse wehl ne rohnabs ta nikna fehriga, ja tik turpma muhs ne usbruktur; Zehkabstatta, kas taggad wissai walla irr, arween wehl laudis apfirgst un daschi arri nomirst, Cassumuischas walsti kahdi 7 woi 8 zilweki weenas mahjas zaur fehrigu tappe nonahweti, Leischi puffed pee muhfu rohbescheem arri ta nelaimo irr flahst, un Krihzbürges draudse jau 40 zilweki no semneeka kahrtas irr nomirruschi ar scho fehrigu. Schihdi irr muddigi pee zilweku glahbschanas — tapehz Krihzbürges walsti ikkatra muischä woi polwerkä daschi schihdi irr, kam usdohts, flimneekus tuliht kad ar fehrigu apfirgst, ar kamperu brandwihnu, kas us Turku pippari usleets irr, stipri wissus lohzeklus rihweht, kamehr tee atkal paleek filti un farkani. Kad to pee laika darra, tad retti kahds nomirst. Lai schehligs Deews dohd, ka schi semmes grubtiba pee mums un wissä pasaulé driht sustu, un ka mehs atkal warretum preezatees par meeru, wesselibu un drohschibu.

ℓ — g.

No Koleras fehrigas.

Ka schi bahrga un lippiga fehriga nu arridsan Kursemmes rohbeschös eelausufees, to muhfu gohdigi awisu-laffitaji jau fenn irr sinnaht dabbuschi; tomehr derrigs rahdabs, wissu to, kas

schè lihds schim laikam stahstams buhtu, weenâ weeta kohpâ falikt, lai pilniga sinna teem rastohs, kas pasaules = notiffumus pee firbs nemm un par teem behda. Ur kahdu angstu preeku juttam mehs, ka Koleras fehriga Moskawas pilfatâ pagallam stahjufees, un ka andele un wissas braufschanas atkal tapatt brihw effus kâ papreefsch bija. Ur kahdu leelu pateizibas = gohdu tappe neween wissangstais Deews peeminnehts, kas, weenigs lauschu gans un fargs buhdams, sawâ schehlastibas padohmâ fehrigas breefmas bija apfurrejis un no zitteem laudim nogreesis, bet arridsan muhfu laipniga Keisara flawa daudsinata, kas, kâ ihstis semmes = tehws nepeekusdams gahdajis bija, lai wiss tas paligs taptu sneegts, kas zilweku rohkas un warrâ stahw. Pateeki, dauds muhfu Kursemmé zerreja, ka mehs, no dumpja = eenaidneekem pasargati, arridsan scho breefningu pohstitaju ne dabbusim redseht. Bet Deews to zittadi bija eedohmajis; winsch arri mums sawu tehwa = rihksti gribbeja parahdiht, un tã lahwa notikt, ka pa to paschu zektu, us ko gaddu-gaddös winna swehtiba ar kuplu baggatibu atnahkusi bij, nu winna peemekleschana ar leelahm behdahm pee mums atnahktu. Leela Daugawa schinni gaddâ mums scho behdu = likteni atwedde, jo ar struhgahm, no Witepska un zittahm puffedim nahkuschahm, fur flimmiba wehl ne bija pagallam aisdshita, ar struhgahm us Rihgu, un pee Daugawas krafa peemahjneekem Koleras fehriga kâ weena launa prezze atwesta tappe. No struhgahm schi leela kaite, itt kâ ugguns no ohglehm, flihd, un Rihgas = pilfatâ tuliht ar niknu bahrsibu leelu pulku, gan semmu lautiu, wisswairak tahdu kas pee Daugawas mahjo, un kam pee laiwahm jastrahda, gan arri augstakas kahrtas zilweku rihjim aprihje. Paschâ eefahkumâ fehrigas spehks jo stipris rahdi-

jahs, un retti kahds zilweks tappe glahbts, kas tanni eekrittis bija. Prett kahdu eenaidneeku, kas peepeschi usbruhk, jau neweens ta ne irr faitaifjees, ka prett tahdu, kas ar ilgofchanu gaidams; tapehz ta Kolera-sehrga pirmas deenas, woi nebbelas, kad fur useet, arween wairak aisnemm, ne ka pehz, kad jau lasaretēs eetaifitas, un wiffas zittas derrigas pawehleschanas dohtas un isdarritas irr. Kas ween pirmā laika Rihgā bij bijis, tas to launu sehrgas-sehflu arri mahjās pahrwedde, un tā notiffe, ka Kursemmē dasch labš nomirris, kas pa to laika - starpi sawas wajjadfibas dehl us Rihgu aisbrauzis bija. Schahda nelaimiba zehlehs Meiju mehuescha eefahkumā. Ap to paschu laiku arri prett deenas = widdus pussi, Leischōs, Kolera = sehrga schury turp rahdijahs. Schaulēs = pilfata zitti saldati un mahjineeki ar to nomirre, un Palangā ta ittin bahrgi sahze pohstih, tā ka pateesi warreja leelas bailēs turreht, ka Kursemme no tahš fwabbada gan ne palikschoti. Zitti Affihtneeki, kas Palangā bijuschi, slinni mahjās pahrgahje un trihs wihri peepeschi nomirre, bet winnu kaite paldeews Deewam, ihstena Kolera-sehrga ne bija, jo pagahs weffels palikke, un tā no Leepajas pusses tobrihd wehl bailiba isjudde. Kaut tas ar muhsu mihlu Jelgawu tā arridsan notizzis buhtu! Bet ne; schis muhsu galwas = pilfahs scho slinnibu arridsan eedabbuja, un winna eemahjineeki leelas behdas redsejuschi un wehl reds. Ar ittin tehwischkigu gahdaschanu muhsu augsti walbineeki jau pee laika par to bija gahdajuschi, ka slinneeku nammi taptu eetaifiti, un ka pee nabbagu lauschu apkohpshanas itt nekās ne truhktu. Baggati kungē, un gohdigi zilweki no wiffas kahrtas, Kristīgi un Ebreēri, katris pehz sawa padohma un sawas spehziabas leelu naudu — pee trihs tuhstoscheem sidraba rubbuteem — famette, laf par to wiffas wajjadfibas pee lasaretem peegahdatas taptu, dakteri un usrangē, wiffi kohpā ar neapmihzigu dschschanu ikweens pehz sawa amnata dsimmahs, wiffu isdarrih, kas ween derreja, behdu = lauschu nastas weegli- naht, un apfirguscheem weffelibas - dahwanu us- turreht, woi atdoht, bet tomehr tas pee wisseem ne isdewahs, un daudš gohdigi zilweki, zits ittin

ahtri zits ilgati wahrgdams nahwes rohkas fritte un duffeht aischahje. Ak zik irr tē affari rau- dahs tappis! zik daudš nedohmajohht no raddeem, draugeem un behrneem schkhruschees! — Jau, paldeews Deewam! arri Rihgā un Jelgawā sehrgas = spehks sah kurt, jau lautini jo weegli atpuhschahs, jau glahbschanas zerriba, ka jauka rihta blahsma firdis atspihd, jau reds, ar azzim reds, ka arri schis eenaidneeks, zaur usmannigu kohpshanu, un derrigahm fargaschanas paweh- lesehanahm aisdsemmams un noturrams irr. Ak, lai schi preeziga sinna katra zilweka firdi eepreezi- na, kas ar raudadameem labpraht rauda un ar lihgsmeem labpraht preezajahs! Jelgawa, kas tik lohti zeetusi, ja Deews dohs, drihs atkal pree- ka-deenas redsehs! Dohmajeeht, lautini! ko Jel- gawa zaur to ween paspehlejusi, ka scho gadd' ne kahdi Jahni tur ne tappe turreti! Kur zittōs Jah- nōs simts kungu karreetas pa eelahm brahsda- mees brahsche tur taggadin tiklai lihku-ratti, woi slinneeku = karreetes pamasihhtinam wilkahs, kur zittureisi leelu stahiti, brangas drehbes, kohschus sirgus, un kummedijas, weenu pahr ohtru red- seja, ka gan drihs tu zilweks ne sinnaji, us ko papreeksch sawas azzis greeht, tur taggadin kluf- sumš un sehroschana pa eelahm un nammōs bija. Kur palikke schogadd tas lauschu pulks, kas zit- kahrt ka bittes wiffas mallas tschummeja, kur tahs pilnas bohtes, kur pirzeji ar naudu zits pahr zittu speesdamees eepirke, kur ta naudas schkinne- schana, ko bijam radduschi dsirdeht, kad pilnas naudu = fulles no fullaineem pa gatwahm kungeem pakkal tappe neffatas? — Tas wiff bij subdis Jelgawā! Teefas nammi bija aischlehti, ne tee- fas ne tappe turretas, nedš arri skohlas, no pil- fata ikweens bija ismuzzis, kas ween warreja attapt, un tā muhsu Jelgawa nemas ne rahdi- jahs, ka leels apdsihwohts pilfahs, kur wiff kufst un darbojahs bet ka puss ismirris un atstahs tuknehts. Rē, ko padarr sehrga. Rihgā gan drihs 2000 zilweki apmirruschi, un Jelgawā mirruschu skattlis ne tahlu no 500 stahw. Bet kad faleek, zik eefahkumā ikdeenas mirruschi, un zik taggadin mirst, tad jau skaidri warr saprast, ka sehrga taifahs apstahtees. Pirmas deenas 15 lihds 18 zilweki ikdeenas tappe aprakti, tag-

gad tikkai I lihds 2 mirst, un dauds wairak atlabbojabs, ne kà eesahkumà. Tad nu drohschi warr zerreht, ka ar Deewa paligu fehriga mitesees. Pa zittahm Kursemmes puffedim ta Baußas pilfatu, un Cemgalleeschus wairak aistikkufi, jo tur dasch labs irr nomirris, taphez ka Daugawa klapt irr, un ka lautini ne warreja no swescheem zilwekeem kas schurp turp staigadami teem to flimmibu usneffe, fargatees. Ur leelu ruhpeschanu taggad wiffa Kursemme par to tohp gahdahts, lai zaur sweschu lauschu staigaschanahm ta nelaine ne taptu atwaddata, un par tahdu gahdaschanu waldineekeem un kungeem leela pateiziba jadohd. Wiffi Leischu zelli aistleegti un us reisineekeem un zellagahjeceem stipri tohp wakthehts, lai nu tas brihscham arri gruhht nahktohs, tomehr scho masu gruhhtibu ar mihlu prahtu warr zeest, kad tikkai leelaka nelaine aiskaveta tohp. Jo wiffas arwisess un grahmatas to lassa, ka Koleru fehriga irr nodraudama, kad laudis farwas rohbeschumallas labbi apfarga, un ne zilwekus, nedf prezzes ne eelaisch, no kurrachim newarr drohsch buht, woi ne buhs lippigas. Tapehz lihds schim Lee-pajas pilfats un wehl zitti Kursemmes pilfati un aprinki irr glahbti palikkufchi un turpmaß paliks, ja tik neweens tur eelausisees woi eelihdihß, kas to fehrigu usweddihs. Kuldigä ta irr kà rahdi-jusees, un mehß gribbam zerreht, ka tur dauds ne aistiks; tä arri gribbam zerreht un Deewu luhgt, ka muhsu mihla tehru-semmitte no schi jauna mehra tik bahrgi ne taps peemellea, kà wezzos laifos dsirdam, mehri pee mums effant pohstu darrijuscha. (Turpmaß tas belgums.)

S meeklu pafakka,
manneem labbeem draugeem par wak-
far-laika kaweschannu.

Wridrikis (tas leelais fauzams), Kehninsch no Pruhscheem, satikke jahdams us meddischanu weemu semneeku, kas ar plattahm azzim wissapfahrt skattijahß, winsch winnu tulihht wajaja: „ko winsch të gaida?“ tas semneeks kas winnu ne pasinna atbildeja: „es gribbu Keh-

ninu redseht, kam të wajajaga ar saweem ziteem jaktibeedreem garram jaht;“ „kà tu winnu pasihfi?“ prassija tas Kehninsch winnam, „i, ta irr masaleeta,“ fazzija winsch, „preeksch kam wiffi zeppures nonems, tas tas pats buhs.“ Tas Kehninsch kas par winna eedohmaschanu smejhahß, likke tam us sirgu, winnam pakkala kahpt, un tä jahje tee abbi Kehninu mekleht; pa tam arri isjahje tee zitti Kehnina gehgeri no mescha, kas wiffi tulihht farwas zeppures preeksch winnu nonehme; Wridrikis skattijahß atpakkal us sawu zella beedru, kas leeläs dohmäs eekrittis bija, un wajajaga to: „nu fakki man, kursch taggad tas meklehts Kehninsch irr?“ itt lehnigi atbildeja tas semneeks: „weens no mums abbeem, jeb juhs, jeb es, wajajaga tam buht.“

F. U. F.....

Teefas fluddinaschanas.

Pehez nolikschanas tahß Kuldigas aprinku teefas schein wisseem tohp sinams darrihts, ka preeksch scho teesu tee deenesti to zittahrt appaksch Kimmahles, taggad appaksch Wahrnes dschwodamu mohderneeka Sa-bleffsky un winna feewas, par atstrahdaschanu ta eeksch zittahrtigas nohmas weetas krahta parrada no 92 rub. 75 kop. sudraba naudas, lihds tahm no ussuhdschetaja atlihdsinajamahn maksahm, tanni 4tä Augusta deenä schi gabda tam wairakfoshitajam taps isfoshiti. Kuldigä imä Juhli deenä 1831. I

(S. W.)
(Nr. 598.)

Heyking, affeffers.
E. Günther, fiktehrs.

Us pawehleschanu tahß Zeiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 10. 10. 10., tohp no Wehrgalles pagasta teefas wiffi tee, kam taifnas prassischanas pee teem Wehrgalles sainneekeem Allu Janna un Antinu Weitfa buhtu, kas farwas mahjas pee inventariuma truhkuma magasihnes un zittu parradu labbad wairs ne spehdams walidht, atbewuschfi, un par kurreu mantu schinni deenä konfurse irr spreesta, scheinan aizinati un safaulti, lai diwju mehneschu starpä, prohti lihds 29tu Augustu f. g., kas tas weenigais un isflehgshanas termihns buhs, woi paschi woi zaur weetneekeem, kur tahdi peenemmani, pee schihß pagasta teefas peeteizahß un tab sagaida ko schi teefa pehz likkumeem spreedihs. To buhs wehrä nemt.

Wehrgalles pagasta teefa 27tä Juhni 1831. 3
††† Bruera Jannis, pagasta wezzakais.
(Nr. 20.) D. E. Bettmann, pagasta teefas skrihweris.

Us pawehlescham tahs Keiserikkas Gohdibas, ta Natwäldineeka wiffas Kreewu Walfis ic. ic. ic., tohp wiffi tee, kam fahdas taisnas parradu prassischanas pee teem fainneekem Muhrneeku Ehrnesta un Lohrumu Zahna buhtu, kursch pirmais nomirris, un ohtrais patš sawas mahjas adewis, un par kurreu mantahm, parradu behl, konkurssis noliktš, aizinati, lihbs 22tru Augusta mehnescha deena schein peeteiktees.

Pohpes pagasta teefa tanni 27tä Juhni 1831. 3

† † † Zepke Aufs, pagasta wezzafais.
(Nr. 66.) U. Schnee, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Wiffi tee, kam fahdas taisnas parradu prassischanas pee ta pee Arischmuischas peederriga fainneeka Zaks-peteru Sanderu buhtu, kurräm sawas mahjas behl inventariuma truhkuma atnemtš, un par winna mantu konkurssis nospreestš, tohp aizinati, lai wiffwehlati lihbs 29tu Augusta mehnescha f. g. peeteizahs un sa gaida, ko likkumi spreedihš.

Arischmuischas pagasta teefa 18tä Juhli 1831. 3

(L. S. W.) Arisch Jehkabs, pagasta wezzafais.
(Nr. 32.) J. J. Epplee, pagasta teefas ffrihweris.

Kad tas wezzais fukkains Friedrich Busch appaksch Udsirres bsintumuischas nomirris, tad ta Udsirresmuischas waldischana schein wiffus wiina mantineekus usajina, lihbs 21mä Augusta f. g. sew peeteiktees un prett atlihdinaschanu tahs behres un zittas isdohschanas tahs atstahntas masas mantas prettim nemt, jo zittabi schahs leetas pee schihš pagasta teefas par atlihdinaschanu tahs peeminnetas isdohschanas taps pahrdohntas.

Udsirre 10tä Juhli 1831. 1

Zittas flubdinafchanaš.

Tas tirguš kas Leela Gezawä zittakahrt ifgabbuš us wezzeem Labrenzeem (10tä Augusta) tohp turrehtš, scho gaddu ne taps turrehtš, kas schein wiffseem par sianu no

Leelaš Gezawas muischas waldischanaš.

* * *

Tas tanni 17tä Septemбера deenā noliktš Lamperta tirguš eeksch Leel-Dehrseš bsintšmuischas, behl Schihdu swehtkeem ne taps schinni deenā bet 15tä Septemбера turrehtš.

Leel-Dehrse 22trä Juhli deenā 1831. 3

Julius von den Brüngen.

Naudas, labbibas un prezzu tirguš us plazzi. Nihgē tanni 20tä Juhli 1831.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 73½ kap. papihru naudas gelbeja	1	—	I pohšs kannepu . . . . . tappe maksahšs ar	1	—
5 — papihru naudas	1	33	I — linnu labbasas surtes — —	2	—
I jauns dahlderis	1	30	I — — flitakas surtes — —	1	50
I puhšs rudsu . . . . . tappe maksahšs ar	1	12	I — tabaka	—	60
I — kweeschu	2	—	I — dselšes	—	70
I — meeschu	—	85	I — sweesta	1	70
I — meeschu = putrainu — — —	1	30	I muzzu filku, preeschu muzzā — —	4	50
I — ausu	—	65	I — — wihschnu muzzā — —	4	75
I — kweeschu = miltu	3	—	I — farkanas fahls	6	—
I — bihdeletu rudsu = miltu — — —	1	50	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudsu = miltu — — —	1	15	I — rupjas baltas fahls — —	4	25
I — firnu	1	25	I — smalkas fahls	3	50
I — linnu = sehklas	1	75	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenā maksā.		
I — kannepu = sehklas	1	—			
I — kinnenu	1	50			

It zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.